

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este

Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 666.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Mik a mi törekvéseink.

Írta: **Bernáth Béla**
orsz. képviselő.

A nagy nemzeti küzdelem életét erejét a függetlenségi eszmék megvalósítása iránti törekvés képezte. A harc azért folyt, hogy a közös hadsereg kiegészítést képező magyar vezényszó hozásuk be. Ez pedig nem volt más, mint a magyar nemzetnek hatalmi kérdése. Míg a nemzetnek nincs meg az önálló magyar hadserege, addig a függetlenségi eszmék teljes diadalra jutása nem képzelhető. Ez az ütköző pont. Azért van az, hogy az illetékes tényezők ezen kérdésnél annyira idegesek, és ezért kellett a nemzetnek ezen alkalommal annyi szenvedésen átésni s annyi bánatokat elviselnie, és annyi megaláztatáson keresztül mennie.

A nemzet ezen követeléséről le nem mondott s az országos függetlenségi párt azért koalizált a többi 67-es pártokkal, hogy ezen törekvéseit az átmeneti idő elmúltával képes legyen megvalósítani. Ha a koalíció meg nem alakul, az alkotmányellenes állapotok a nemzet törekvéseinek letörésével tovább fennállottak volna és kiszámíthatlan károkat okoztak volna a nemzetnek.

A bizalom a koalizált pártok iránt azonban nem volt meg a magas régiókban és ezért látjuk azt a szokatlan hajszát a nemzeti kormány és ezzel életbeléptetett új rendszer iránt.

Az osztrák folyton támadta és támadja a magyar állam egységét, sőt elég vakmerő volt: magyar nemzet ellen a birodalmi ülésben is kikelni s belügyeinkbe avatkozni. Megtűjták a riadót, hogy szabad a magyar nemzetet sértegetni, amit a hon ellenségei s Bécsnek szövetségesei készpénz gyanánt vesznek és igyekeznek a mai rendszer kormányát megbuktatni, hogy ezáltal a függetlenségi törekvéseinket megbuktathassák.

A darabontok is igyekeznek a magyart a magyartól elválasztani s önző céljaikat az osztrákok segítségével megvalósítani.

A nemzetiségek az egész vonalon izgatnak a magyar állam egység ellen és jónak látják a negyven év alatt felgyülemlett

gyuanyagot fellobbantani és azt a nemzet ellen felhasználni. A horvátok fellázadtak s ami a magyar alkotmány történetében eddig egész ismeretlen volt, a magyarok képviselőházában hónapokon keresztül horvát nyelven obstruáltak s magyar nemzet önértetét az egész világ előtt megsebzik és visszaélnék a magyarok nagylelkűségével.

A magyar állami rend sorait is igyekeznek a nemzetközi szocialisták megbontani s a magyar társadalmat hazafias munkájában megzavarni.

Ennyi ellenséggel szemben s a darabont kormány által teremtett kényszerhelyzet következtében meg kellett az osztrákokkal a kiegyezést kötni s a kiegyezésben foglalt közjogi vívmányokat a kvóta felemelésével tőlük megvenni, hogy legalább tíz évig közigazdasági téren a nemzet erejét fejleszthessük s megerősödvé 1917-ben az önálló vámtérület alapjára léphessünk s az osztrák hencsegeknek a vámsorompó felállításával véget vethessünk.

Mert ha a magyar nemzet erejét kibontja s a függetlenségi eszmék megvalósításával saját lábára áll, akkor keresni fogják a barátságunkat s igyekeznek velünk szemben méltányosak lenni, mert különben elég módunk és hatalmunk lesz velük szemben retorziók fegyverével élni s az ő orvátmadásaikat sikeresen visszaverni.

Az osztrákok politikája egészen az önzés és kapzsiság politikája, őket nem vezérli a történelmi mult ezer éves alkotmány, a dicső tradíció s a nemzeti ambíció, őket a pillanatnyi jólét, egyéni haszon s érdek politikája vezérli s ebben találják ők boldogulásukat, nem pedig hazafias erény s a hazaszeretet legszentebb érzésben. Céljuk tehát igen közelékvő, hogy függetlenségi politikánk ne győzedelmeskedjen, mert akkor a nemzet szabad, gazdag s boldog lesz, ami pedig érdekük ellen van, mivel ők minket csak gyarmatnak szeretnének látni, hogy annál inkább kizsákmányolhassanak s önző céljaikat annál inkább megvalósítani képesek legyenek.

A függetlenségi politikánk megbuktatására szövetkeztek összes ellenségeink s elsősorban az osztrák, ahonnan az izgatás maszlaga kikerül. Ez pedig intő példa arra nézve, hogy azon nemes, szent törekvéseinkben annál szilárdabban kitartsunk s igyekezzünk okos bölcs politikával ezen nagy eszme szolgálatában harcolva függetlenségünket diadalal kivívni.

— január 8.

A miniszterelnök üdvözlése. *Wekerle* Sándor miniszterelnöknek legutóbbi kintetése alkalmából a vármegye alispánja a vármegye közönsége és tisztikara nevében üdvözlő táviratot küldött, a melyre a miniszterelnök a következő táviratban válaszolt:

Méltóságos

Dokus Gyula alispán urnak

Sátoraljujhely.

Zempléni vármegye közönsége és tisztikara nevében szíves megemlékezéséért fogadja Méltóságod őszinte köszönetemet,

Wekerle.

Politikai összefogás a függetlenségi körben.

január 7. —

Az adóreformjavaslatok beterjesztése óta egyes újságok a legjelentősebb agitációt fejtik ki a javaslat ellen. Faj nekik, hogy a kormány nem teljesíti bizonyos „kivánóságokat” és nem hajlandó pénzért vásárolni a támogatást és ezért minden úton-módon a legpiszkosabb fegyverek igénybevételevel, hazudozással, ragalmakkal félrevezetik a hiszékeny polgárságot, hogy keletleneséget okozzanak a kormánynak. Ezekben a lapokban napról-napra olvashatók az adóreformjavaslatokról szóló cikkek, melyek a legkörmönfontabb hazugsággal igyekeznek a kormányt keletlenes helyzetbe sodorni.

A javaslatoknak ezek által a hazug lapok által elferdített ösmertetései készítették Buza Barnát, kerületünk orsz. képviselőjét arra, hogy a javaslatokat a maga valóságában ösmertesse meg a polgársággal. — Mintegy két óras beszédben ösmertette a javaslatot — és örömmel írjuk le — sikerrel. Beszédével meggyőzte a polgárságot a maga igazáról és bebizonyította, hogy a javaslatok a leghumanusabbak és csupán

a kis emberek baján kívánnak segíteni.

Részletes tudósításunk a következő:

Népes összejövetelt tartott f. hó 5-én vasárnap d. u. 5 órakor a sátoraljujhelyi függetlenségi kör, melyen megjelent a polgárság nagy része. Ott láttuk: Dókus Gyula alispánt, Matolai Etele ny. alispánt, dr. Fried Lajos és Horváth József (nagyvásonyi) orsz. képviselőket stb.

Az összejövetelen Buza Barna orsz. képviselő ösmertette az új adó-törvényeket. Beszédét nagyobb vázlatban a következőkben adjuk.

Azzal kezdi dr. Buza, hogy az országos, újabb szövegre hozott törvényjavaslatok közt legfőbb helyet foglal el az adóreform. Mert mai adórendszerünk mellett az aránytalan, igazságtalosság megosztás nem található fel. A Bach Korszak maradványai a mai adó törvények, melyek legfőbb annyi változás történt, hogy emelték az egyes adónemeket, de a viszonyokat tényleg nem javították.

Az előző kormányok folyton ígérték, — de csak ígérték az adóreformokat. A mai kormány alig másfél évi működése alatt arra fektette a főszínyt, hogy a hátralékok feoldogoztassanak.

Magával hozta dr. Buza az új adó-reformra vonatkozó javaslatok szövegét. Megrójja a Nap és a Hír cz. lapoknak a népet bolondító közleményeit. Kimutatja, hogy ez újságok közleményeiből egy szó sem igaz. Jellemzi a nevezett lapok szerkesztőit, elsősorban Braun Sándort, aki Bánfyt, Tiszát, Fehérvárt — kik alkalmilag kormányon voltak, folyton dicsérte. Mos Braun Sándor áru-lással és a nép megrontásával vállalja a kormányt. Ez a kutyaugatás azonban nem faj a becsületlessé magyar embernek, mert az ilyen újságok és emberek részéről a dicséret volna a gyalázás a jobb érzelműekre.

Az adóreform alapja a progresszívítás. Nem igaz az, hogy a mágnások adójának leszállításával a nép terheltessek meg. A kormány intenciója az, hogy az arány a vagyoni állapothoz és keresetképeséghez viszonyítva legyen meg.

A tervezetben első sorban foglal helyet a földadó reformja, ahol tényleg a legnagyobb igazságtalanságok fordultak elő. A reform szerint a kataszteri kiigazítása körhöz minden község által, ahol a lakosság a régi kataszteri becslést magára nézve igaztalanannak véli.

Igy az osztályozások terén minden esetre jobb viszonyok várhatók, annál is inkább, mert minden vármegyében lesz egy földadó kivétel bizottság is, hová a magukat sértve érző felek fordulhatnak. E bizottság felett pedig egy országos bizottság áll. Leszállítja a reformjavaslat a

Fackini Quirino

SÁTORALJAUJHELY (Csillag-utca)

Elvállal mindenféle házi vízvezeték, csatornázás, szivattyú felszereléseket, fürdők, clostettek stb. berendezését.

Költségvetés és terv ingyen.

Lapunk 4 oldal.

földadó eddigi 25-5 százalékát 20 százalékra! Tehát 20 százalék tiszta és van magánál a földadónál. Az eddig 35 százalékkal fizetett általános jövedelmi pótdadó, mely kísérője volt eddig a földadónak, — megszűnik. — Helyét a progresszivitásra alapított jövedelmi adó foglalja el. Ez adó nem a 600 koronán aluli jövedelemmel bírótak nem terheli. A létminimumon felül pl. 700 kor. jövedelemnél 7-5 százalék lesz ez az u. n. jövedelmi adó, tehát igen sokkal mérsékeltebb a régénél. Ez a jövedelmi adó aztán fokozatosan emelkedik százalékokban. — az adó alap szerint. A reformok legkiválóbb alkotása az ugynevezett fejadónak (személyes kereseti adónak) eltolása. Ez az adó nem mar bent foglaltatik az ugynevezett jövedelmi adóban. A mostani 9 kor. 70 filléres adótól helyett pl. 2 koronát fog az adóalany fizetni. A kisebb embereknél 79 százalékos apadás állhat be, míg a nagyobbak terhei aránylag emelkednek.

A házadónál részben a régi rendszer marad. Sátoralrajhelyben pl. a házberadó nem fog leszállani. Marad a régi 15 százalék. Az általános jövedelmi pótdadó azonban elmaradván, illetve az új jövedelmi adó a progresszivitásra alapítatván, ez az adó nem tetemesen csökken. Például hozza fel, hogy 100 kor. házbérijövedelem után a mai 23-80 kor. helyett 15 kor. lesz fizetendő, míg pl. 70 000 kor. házbérnél 13 650 kor. helyett 13 700 kor. fog kirovatni.

Még a tőkekamat és járadékadóról s a kereseti adóról érkezett dr. Buzsa, s előadását általános helyeslés közt fejezte be.

Az üsmertetés után még dr. Fried Lajos és Horváth József képviselők tartottak rövid beszédeket, melyekben buzdították a polgárságot hazaszeretetre és a kormány iránti további bizalomra.

A népes gyűlés este fél 8 órakor a leglelkesebb hangulatban ért véget.

SZINHÁZ.

Varázskeringő.

Annvi dicshymnuszt zengtek a fővárosi és vidéki lapok a hódító körutjára induló „Varázskeringőről“, hogy az itteni premierek sorozatában talán a leglézassab érdeklődéssel vártuk ennek bemutatóját. Az első impresszió, amelyet a darab librettójáról szerzettünk: a nagy hasonlatosság a „Vig özvegy“-nek történetéhez így a II-ik felvonásban csak a személek a változók, a millieu csaknem azonos.

Maga a cselekmény kissé erős: a hercegnő férje — egy bécsi hadnagy — akit parancsszóra eskedtek meg az iránta szerelemre lobbant hercegnővel — bosszút forral azok ellen, akik e házasságra kényszerítették, hadat izen ifju nejeinek azáltal, hogy férj kötelességeit megtagadja és nászéjszakáján egy chantanba siet, ahol a varázskeringő zenéje, illetve az azt játszó női zenekar primása (Franci) teljesen meghódítja. Amint azonban javában mulat, betoppan az udvar és viszik haza a férjet, akit azután a III-ik felvonásban a hercegnő

végre meghódít a varázskeringőnek Francitól eltanult bűbajos zenéjével és a tiatal pár sietve tünik el a nászszoba küszöbén.

Eddig a szöveg. Messzi túl haladja főleg az érzékekre hatni akaró librettót a zenének tülbe-mászó, könnyed, dallamos melódiáiban bővelkedő változatosságára. Igen bajos a II-ik felvonás valcercere: a „Varázskeringő“; szintegy az utána következő bálzene, a piccoló dal, a Niki és Franci kettőse; mind oly kellemesen hat, s oly könnyen felfogható zene, hogy akár az első hallásra is elsajátítható.

Az előadás meglehetősen sikerült, a szereplőkön meglátszott a premier izalma; ott honolt a bizonytalanság az egyes jellemek fellogásában, a pikáns izü sikamlós részek mekinté elsímításában. Zajos sikert aratott Franci szerepében Kő sz e g h y Aranka. — P ü s p ö k y kedvesen, szeretetreméltóan adta a hercegnőt. Niki hadnagyot S z e k e l y kreálta kellő igyekezettel. Sok taps jutott Deák és Stoll groteszk alakításának. Az előadás nagyszámú közönség nézte végig.

Rocambole.

Hétfőn este francia szerzők népies színműve a „Rocambole“ került színre. Nyolc idegizgató képben játszódik le Rocambole, a párisi csavargóból lett rablóvezér története, míg végre a börtönben megőrül s meghal. A cím szerepet S z e k e l y drámai erővel, sok tudással játszotta meg s különösen a hetedik kép utolsó jelenetében — mikor megőrül — adta fényes tanuljélet tehetség színész voltának. P a t t a k y Riza utabban igazolta kiváló drámai tehetségét. Elismerés illeti B e k e s s y t, aki Rocambol cinkostársának szerepében produkált sok raffinementet igénylő játékot. Megható szép alakítás mutatott be Rocambole anyjának szerepében E r d ő s Aice. A sikerben részt vettek: P ü s p ö k y, D e á k, N a g y, K m e t t y és A c z é l. Az előadás majdnem éjtélég húzódott

Drka.

HIREK.

A Farsang.

Itt a farsang! Mulatunk e? Nem. Vagy talán mulatság az, amikor az embernek nincs pénze, ellenben alkalma van farsangolni és kivészi a részt Karneval herceg gyér morszából? A világért sem, hiszen mindenütt a kenyérről esik szó. A kereskedő: Nincs forgalom, paug az üzlet, nyomorgunk; az iparos: Nincs forgó-téke többé, egészen a hitesezők zsebében vagyunk, a gyáripar megöl bennünket és a többi. Így beszélnek. Hát latein: Ez hallgat és hallgatása legalább is akkora értékű, mint a két előbbinek panaza.

Vagy tessék jól belenézni abba a mesterkéltén színes kaleidoskopba,

amelynek báterem a neve! Jól tessék megfigyelni mindent!

A cigány úgy kezeli a vonót, akárcsak a rossz napszám; hegedőkötőt nem árad szívet gyönyörkötő öröm és vidamság, csak egyhangú zümmögés... Miért? Istenem hát miért? — Mert nincs pénz, nincs mód és a cigány is csak robotban húzza s amikor a legropogósbabb esárdást kellene játszania, észébe jut nyomorgó, éhező, didergő családja, meg az a sovány bér, a melyet a művészetért kiakudtak, azután az a reménytelen pár óra, amely régen-régen egy kis ráadást is nyújtott szegénynek...

És táncolnak a párok. Velük együtt táncra kerekednek az élet gondjai. Hát ugyan kinek van kedve két táncost is magával vinni? Jobbján a gondatlan leányka (helyette a szülők feje fájdul), balján, vagy talán a két vállán a gondok sulya. Tessék táncolni!

Menjünk a buffetbe és hallgassuk meg a fizetőpinczérnek tett fülbegyónásokat! Három pohár sör, három kenyér és két cotelette! — valja a feleségével és lányával „mulató“ apa; — fél liter bor, egy kis pör költ meg két kenyér, — gyónja a deli táncos és így tovább... Azután térjünk át egy hattagú férfítársasághoz. Miután maguk között az összeházasolást már mezejítették, a következők kerülnek ki: — Volt: 4 üveg bor, 2 üveg szántó, 12 pohár sör, 12 söskifli. A pinczér ír: 4 — 4 kor. 40 fill. 2 — 40 f. 12 — 2 kor. 40 fill. és 12 — 48 fill., summa-summárum — 11 kor. 68 fillér. A régi világban ennyit a legegyszerűbb zsellérember elköltött egy hosszú éjjel tartama alatt, ma pedig hatan költik el azt... Szomorú dolog ez nagyon, mert régen jutott is maradt is, most pedig ha jut, hát bizonyosan nem maradt...

S ha végül az éjjeli 2-3 óraker (mert tovább már nem bírjuk és az álmos cigány is elzavarja kedvetlenségével az embereket) mindenki elvonult, tekintünk bele a cigányek szívetésébe is. A kiakudott bért már eleve felvették és el is költötték, most tehát azon kell osztokodniuk, ami külön bevételre képesek. És jön a primás: — Gyerekek, egy fillért se káptunk senkítő, verje meg a devla ezt a gyálázatos viagot! Tovább is keseregne, de jön a pinczér és elolija felettük a vilamos izótt, mert hát az is drága.

Himes köntös helyett csupa ezafar Karneval herceg ruházata, ábrázatanak régi tüneményes mosolyát pedig a faunok rémes vigyorgása váltotta fel.

D'or.

— **Anyakönyvvezető helyettesi kinevezés.** A főispán a minnyevágási állami anyakönyvi kerületbe Moskovits Samu okleveles jegyzőt teljes hatáskörrel anyakönyvvezető-helyettesé kinevezte.

— **A Kazinczy-kör.** f. hó 5-én vasárnap d. u. 6 óraker tartotta az idei szezonban 3-ik házi estélyét, melynek egyetlen tárgya Lyka Karolynak a „Művészet“ szerkesztőjének szabad előadása volt a renaissance-kor művészetéről. A közönség teljesen megtöltötte a terem és mindvégig feszült figyelemmel hallgatta a kiváló esztétikus lebilencsölő és telkesült előadását és gyönyörködött az azt kísérő vetített képekben. Ritka élvezetes estély volt, melyért a Kazinczy-kör vezetőségé számíthat a közönség hálaíjára.

— **Hangverseny.** Hazai zene-művészetünknek két kiváló alakja

Grósz Ernő zongoraművész, a miskolczi városi zeneiskola igazgatója és tanártársa Recht Sándor hegedűművész f. hó 25-én szombaton este a vármegyeháza nagytermében hangversenyt rendeznek. A két művész dicséretes, igazi kulturumkát végez. Fejletlen zenevisszonyaik mellett arra vállalkoztak, hogy hetenkint egy-két este a felvidék nagyobb városaiban, módot nyujtván a műzene barátjainak, hogy igazán művészi zenében gyönyörködhesenek, mire — sajnos — kevés alkalom kínálkozik vidéki városainkban. Reméljük, hogy a két jeles és ambiciózus művésznek nálunk is sok hallgatója lesz és szívesen ajánljuk vállalkozásukat az összes megyei kulturintézetek mint az egyes műbarátok figyelmébe. Grósz Ernő különben ismeretes már nálunk. Mint közigazgató (Poroszország) zeneakadémiai tanár egyszer szíveskedéssel közreműködött egy Kazinczy-köri estélyen. A hangverseny műsorát idejekorán fogjuk közölni. Helyáruk: oldalszék és első 3 sor 3 K., többi sorok 2 K., állólhely és karzat 1 K. jegyek kiadóhivatalunkban előjegyezhetők.

— **Eljegyzés.** Altman Bernát helybeli kereskedő eljegyezte Moskovitz Herminát Désaknán.

— **Várkonyi Béla újabb sikere.** A fővárosi lapokban olvassuk, hogy May—Münster Kornélia híres magyar opera-és dalénekesnő hangversenye, melyet tegnap este tartott a Royal hangversenytermében, minden tekintetben fényesen sikerült. Bennünket e hangverseny azért érdekel közelebbről, mert azon közreműködött Dr. Várkonyi Béla az orsz. zeneakadémia tanára és jeles zeneszerző, ki tudvalevőleg városunk szülötte. A fiatal mester három újabb szerzeménye előadásával rendkívüli sikert ért el.

— **Letartóztatott újsápiró.** A Kassai Hirlapból vesszük a következő hírt: Homonnai tudósítónk jelenti, hogy ott vasárnap, e hó 5-én ifj Rónay Károlyt, a kassai „Felsőmagyarország“ volt belmunkatársát az ottani rendőrség lopásért letartóztatta. Az eltávolodott ifju egy ottani kávéházban egy fődbirtokossal mulatott, a kit a sárga földig leitatott. Mikor látta, hogy jól végezte munkáját, az áldozat tárcájából 1000 koronát kikapott. A fődbirtokos másnap reggel — részegségéből kijózanodva — észrevette, hogy tárcájából 1000 korona hiányzik. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mely a nyomozást megindítva, elsősorban az éjjeli kávéház személyzetét hallgatta ki, melyből a kasztündért, a szegény ártatlant helyezték vizsgálati fogságba. A vizsgálat kiterjeszkedett a fődbirtokos mulató pajtására is, a ki rövid kihallgatás után beismerte az 1000 korona eltulajdonítását. Tudósítónk még azt is jelenti, hogy ifj Rónay Károlynak nem ez volt az első lovatlan ügye. A büntést azonnal letartóztatták, míg a kasztündért szabadlábra helyezték.

NÉVJEGYEK

a legnagyobb választékban és a legcsinosabb kivitelben készülnek:

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

— **Jéppálya** Multkori felszólalásunknak megvolt a kívánt eredménye: a koreszolyások nagy öröme megnyitja a jéppályát. Az első fagy alkalmával meglehetősen egyenletlenül fagyott be ugyan a pálya, a gondozással megbízott vezetőség azonban a túlzottságtól kölcsönként szivattyúval igyekezett a göröngyözést semmiabba tenni s hogy ez csak részben sikerült, annak tulajdonítható, hogy a jég ismételt leöntése a beült borús idő, illetve az esetlegesen beálló havazás miatt nem volt kivihető. Ezt, a bár nem legdélvezetőbb jeget nap-nap-mi-lett a koreszolyások nagy serege látogatja, vidám kipirult arcok repülnek végig a jég hátán hódolva a téli évad legkellemesebb sportjának: a koreszolyázás tetsződé mulatságának. — A pálya egyes hibái, így: a — megkevéssé lesimitott jégfelszín, a veszedelmesen rossz lejárát, a csatolók hiánya, a melegedő pavilon ki-számú padorsora — mindmennyijére oly gyogyítható bajok, a melyeknek orvoslását a részvénytársaság által megbízott, agilis vezető tényezők (elnökség) rövid időn belül igazolni is fogják. — Reméljük tehát, hogy az ujhelyi közönség, — tekintve e nemes sport szükségességét, — meg a tagsági díjak esékelyeit — gyakran fogja felkeresni a jéppályát, belátva a régi s a való-ságot magában foglaló közmondás arany igazságát: *„Ép testben van ép lélek!”*

— **Nyilvános köszönet.** Az árva gyermekek részére a karácsonyi ünnep alkalmából Zinner Adolf ur, Barna Dezső ur, Biemenfeld Jenő ur és Kun Sománé urnő ruhakelméket, Löwy Adolf ur pedig könyveket juttatott kezünkhöz, mely jótékonyágukért ez uton mondok mindnyájuknak az árvagyermek nevében hálas köszönetet. Dóku-Gyuláné.

— **Kérelem.** Az Országos Izs. Tanítóegyesület megbízásából bátor-kodom ezennel zsepméni-jómódú s áldozatrakész hitfelelőkhöz tiszteletteljes kérelemmel fordulni. Már negyven éve, hogy ez egyesület áldásos munkát végez. A magyar-zsidó iskolák számára kiadott jeles tankönyveivel és magyar biblijával sikeresen fejleszti a nemzeti alapon nyugvó magyar-zsidó valáserkölcsei nevelését és oktatást. Gyámoltja a beteg tanítókat és a tanítóözvegyek árvaát, a szegény falusi és kisvárosi tanítóik idegenben tanuló gyermekeinek évről-évre ösztöndíjakát, az elhalt tanító özvegyeinek pedig 400—400 korona özevyi segélyt nyújt. Így pld. a múlt évben özevyi járulékok címén 3000 koronát folyósított és segélyezésre össze-sen 8725 koronát fordított, ezidén pedig csak tanító árvaának segélyezésére 1313 korona k-rül majd kios-tás alá. Hitrokonni szeretettel és hazafiai tisztelettel kérem tehát zsepméni-vármegyei t-hetősebb hitfelelőket: támogassák az Országos Izs. Tanítóegyesületet alapító vagy évi pártoló tagsági díjjal, avagy bármily adománnyal. *Alapító* tagsági díj egyszer s mindenkorra 100 korona, aki az egyesületi alapítókt évenként legalább 10 koronával gyarapítja, az pártoló t általános céljaira, *árvaalapja*, vagy egyéb humanitárius intézményei javára szólhatnak. Városunkban eddig kéresemre Zinner Henrik hitközségi elnök, dr. Roboz Bernát iskolászeki elnök, Wüdder Gyula gyógyszerész, Halász József bankigazgató, dr. Haas Bertalan, dr. Székely Albert, dr. Gombos Gáspár és

Reichard Armin urak az egyesület pártoló tagjai közé léptek. *Alexander* Vilmos könyvkereskedő ur pedig már 3 évvel ezelőtt lépett a pártoló tagok sorába. Pénzküldemények hozzájárulástól Sátoralajuhelyre vagy közvetlenül *Györi* Adolf egyesületi pénztáros címére (Budapest, VI. Eötvös-utca, 6/b) küldendők. Minden pénzküldeményt nyilvánosan nyugtáznak, az alapító és pártoló tagok azonkívül tagsági díszoklevelet is kapnak. Az Isten legdusabb áldásával ju almazza meg mindazon nemeseleüki adakozókat akik a beteg tanítókat gyámoltják és a mindenkéül elhagyott tanítóözvegyeket és árvaakat istápolják. Sátoralajuhely 1908. jan. 8-án. *Knopfler* Sándor, nyug. tanító, mint az Orsz. Izs. Tanítóegyesület tiszteletbeli tagja és ez egyesület északkeleti körének t. elnöke.

— **Késnek a vonatok.** Még alig van nyoma a hófúvásnak a vonatok már is olyan következetességgel késnek, mint a legszigorúbb havazás idejében. Majdnem minden vonat késéssel jön be, a mi sok kellemetlenséget okoz azoknak, a kiknek valamely állomáson át kellene szállniuk és mire odaérnek, az a vonat már rég elindult. Az államvasutak igazgatósága a hófúvások alkalmából jelentést adott ki, mely szerint az államvasutak Zso'nától Sátoralajuhelyig terjedő vonalain a hófúvások miatt megakadt a forgalom. Az igazgatóság mindent megtesz az akadályok elhárítására.

— **Bolti tűz** Folyó hó 5-én délután fél 2 óra tájban Grünberger Miksa Széchenyi-téri házában bolti tűz támadt. Grünberger rőfőskereskedő kirakata gyult ki valószínűleg a villanyvezeték okozta rövid zárlat következtében. A kirakataban volt áruk elhamvadtak, minek következtében a kereskedőnek 700 korona kárja van. Ugyanakkor Grosz man Péternek ugyanazon épületben, Grünberger boltjával szomszédos bőkeroskedésében is tűz volt. Itt a kár árukészletekben 9700 koronára fizleti felszerelésekben 300 koroná-ra van bémondva. A kirakát és bőkeroskedés az első magyar biztosítási társaságnál biztosítva volt. A kivonult tűzoltók idejében lokalizálták a tüzet.

— **A templomfosztogató.** Lapunk egyik előző számában megírtuk, hogy Debreczenben a róm. kath. templomban elfogták Brytchinszki Franciszket egy gacica czipészszegédet, a ki — az ujhelyi templomfosztogatóhoz hasonlóan — a templom perselyeit feltörte és tartalmuktól kifosztotta. Schmidt Lajos rendőrkapitány a hír vétele után sürgönyileg megkereste a debreceni tiszhatóságot, hogy a nyomozást terjesztsék ki az ujhelyi betörésre is. A nyomozás eddigi eredményéről már kapott értesítést a rendőrkapitány. A betörőnél talált feszítő vas ugyanolyan, a minőt itt használt és a zöld bársony kalapot kétségteljesül Ujhelyben vásárolta, a Rákóczi-utcai Friedmann Markusz kalapkereskedőnél. A betörőnek Debreczenből küldött aréképet felmutatta a rendőrkapitány Friedman előtt, a ki határozottan ráismert azon ösmeretlen egyénre a ki boltjában, a múlt év december hó elején a zöld bársony kalapot vásárolta. Mindzekből most már kétséget kizárólag megállapítható, hogy a Debreczenben elfogott templomfosztogató egy és ugyanazon személy az ujhelyi betörővel. A rendőrkapitány most már átterve az ujhelyi templomfosztogatóra vonatkozó bünyői iratokat a helybeli kir. ügyészséghez azzal, hogy a betörőnek idekeresése válna szükségessé Friedmannal leendő szembesítésre végezt. E híriki-kei kapcsolatban módunkban van megírni, hogy fogták el Brycsinszkit Debreczenben. A harangozó az esteli harangozás után észrevette hogy a Szent Antal perselye fel van törve és mellette hevernek a betörő szerszámok. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, mely a templomot átkutatta, miután bizonyos volt hogy a betörő még nem menekülhetett el. Nem találtak senkit. Azután a környt, a lépcsőházat, a tornyokat vizsgálták át, melyek ezer buvóhelylyel kínálkoznak. Itt sem volt senki. Végre a padlasyhelyiségre került a sor. Nyaktörő vállalkozás volt, de azért átkutatták. Itt az egyik rendőr a gerendázat alatt egy kézesuklót pillantott meg. A kit azután a gerendázat alól kihúzták, az Brytchinszki Franciszkek volt.

— **Tűz.** Folyó hó 8-án éjjelután fél 3 órakor Schwarcz Ignác pék Rákóczi-utcai házában padlásán ismeretlen okból tűz ütött ki, melyet a pék műhely személyzete idejében észrevett és minden további veszedelem bekövetkezése nélkül beoltott.

— **Baleset.** Menyhart Lajos uradalmi intézőt a napokban komoly baleset érte. A gazdasági kisvonatra akart felszállni, de a sikos lépcsőn elcsúszott s oly szerencsétlenül zuhan a földre, hogy fején és több testrészén is súlyos természetű zuzódásokat szenvedett. A baleset után bevitték Szerencsre, a hol aztan kezelő orvosa gondosan bekötözte. A köztiizületben: álló óreg ur sérülési súlyosak, de nem veszélyesek s remélhetőleg rövid idő alatt teljesen be fognak gyógyulni.

— **Kutba fult.** Holló Sándor heroldnémeti dohányos dec. 24-én a hernádnémeti közkutná vizhuzás közben megcsúszott s a kutba esett, mire segítségére jötték már halott volt. A közigazgatási hatóság, mivel látta hogy semmiféle büntény nem forog fele, a tem-tésre nézve az engedélyt megadta. — Ebből kifolyólag Gortva y Aladar járási főszolgabíró ismétlen egy szigorú rendeletet bocsátott ki a községi jegyzők és bírókhoz, hogy a tél folyamán a közkutakat a jég-kéreg-től szabadítsák meg s a sima helyeket ha nuval, vagy fűrészporral hintessék be. — Nálunk hol késik ez az intézkedés?

— **Schön Sándor és Barna Dezső** cég lapunkban állandóan megjelenő hirdetésére felhívjuk a n. t. vásárló közönség szives figyelmét.

— **Rákóczi cipőkrém**et követeljük mindenütt. 5% a kassai Rákóczi-szobor alapja javára. — Egyedüli gyártója Székely és Társa Kassa.

— **Dunky füvérek** es. és kir. udvari fényképezés műtermében (Főter 9.) készülnek a legszebb fényképek. Felvételek minden nap eszközöltenek.

— **Liniment. Capsici comp. Hor.** a gony-Pain Expeller igazi, népszéru házi szerre lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuszni stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölés mindig fájdalomcsillapító hatást idétek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hanyóshályás, az a testnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jók bizonyult. Ezen kitűnő házi szer jó eredmény-

nyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és úvegekben: ára 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszer-tárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Liniment (Horgony-Pain-Expeller) kéri, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyére figyelni és csak eredeti úveget elfogadni.

Előfizetőinkhez!

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a december végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további küldésében akadály legyen.

A fiatal leányok

ha testileg gyengék, vagy csak multó betegségekben szenvednek is, már régóta bizalommal viselhetnek a

Scott-féle Emulsió

iránt, mert fejlődésükre jótékony hatással van ez az izletes könnyen emészthető legjobb erősítő szer. Serdülő leányoknak minden alkalommal ezt a bevált, kintő szert kellene használniuk, a mikor gyengék, fáradtak és kedvetlenek.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle indószert ved-jegyet-a-halast-kérjük figyelőmben venni.

Egy eredeti úveg ára

2 korona 50 fillér

Kapható a gyógyszerárakban

KÖZGAZDASÁG.

Piaci árak.

Sátoralajuhely, 1908. január 8

Buza . . .	12.40	12.60 K.
Arpa . . .	7.20	7.50 K.
Rozs . . .	11.30	11.50 K.
Zab . . .	7.70	8.— K.
Tengeri . .	6.80	7.— K.

Zsir . . .	50 kiló	90 K.
Szalonna 3 old.	„	64 K.
„ 4	„	63 K.

Szész nyers adózatlan 68 K., adó-zott 167 K., szesz finomított 71 K., szesz finomított adózott 170 K. Termény és szalonna árak 49 kilonként, szesz árak 10.000 liter %-ént értendők.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Telefon szám 10.

100 drb.

csontlevélpapír

és 100 boríték

2 korona

Landesmann Miksa és Társa könyv- és papírkereskedésében.

Schön Sándor és Barna Dezső cég

menyasszonyi kelengyékre.

Nagy választék hazai, angol és francia divatkelmekben, valamint selymek, szőnyegek és függönyökben. FÉRFI RUHÁK bel- és külföldi gyártmányu posztókból mérték szerint pontosan készíttetnek.

Minták kívánatra vidékre is költségmentesen küldetnek.

felhívja a m. t. vásárló közönség szives figyelmét az újonnan berendezett és állandóan nagy készletben lévő

Hirdetmény.

Nagymennyiségű első osztályú sima és gyökeres
Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és
Vitis-Solónis vadvevő,
valamint ugyanily alanyra nemesített első osztályú, a
legjobb bor és csemefaju

gyökeres fásoltványok

hozatnak általunk forgalomba.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége
Tapolcza (Zala m)

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és
határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel
sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

Hirdetések

jutányos áron
felvétetnek a
kiadóhivatalban.

Meghívás.

A Gálszécsi Polgári Takarékpénztár részvénytársaság

részvényesei

1908. évi január hó 30-án délelőtt 10 órakor
az intézet helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívtnak.

Közgyűlési tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
2. Igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről; a mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereségnyel mikénti felosztása iránti határozathozatal.
4. Esetleges indítványok az alapszabályok 58 §-a értelmében.

Gálszécs, 1908. január hó 6-án.

Az igazgatóság.

Alkalmi vétel.

Üzletem rendezése alkalmával mintegy

50 doboz olyan fehér és színes

levélpapírra

akadtam, melyeknek a dobozai nem teljesen kifogástalanok. Ezeket a levélpapírokat most a rendes árnál
olesőbban 50% engedménnyel adom el.

Tisztelettel:

Landesmann Miksa és Társa.

652-1907. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó
ezennel közhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. bíróságnak 1907. évi V. 374/B. V. 354/I. stb. sz. végzése folytán dr. Rudai Izrael és dr. Dévai Armin ügyvéd által képviselt Gálszécsi polg. tak. pénztár 450 kor., Czorai Ferencz 190 kor., Rottenberg József 500 kor., Mandel Dez-5 130 kor., Weisz Markusz 90 kor., Spitz Miksa 890 kor., Fejér s társa 275 kor., Rosenberz Dezs-6 40 kor. 35 I. és Leckovits Fülöpne 25 K. 60 fill. felper. ifj. Oszub András alperes ellen fenti tők-követelés s jár. erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1850 koronára becsült ingóságokra a gálszécsi kir. bíróság 1907. V. 334/I számú végzésével az árverés elrendeltetven, annak a korábbi vagy felülfogaitók követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagyzarban leendő megtarítása határidőül 1908-ik évi január hó 15 ik (izen-öl) napján d. u. 2 óraja kitűzték, amikor a bíróság lefoglalt tárgyak, illet. juh s egyéb ingóságok a leg-többet igénylők készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárón aul is el fogják adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárát végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseit az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Keit Gálszécs 1907. dec.ember hó 27. napján.

Saarosy Imre.
kir. bír. végrehajtó.

Köhögés.

Aki szereti egészségét, elhárítja a köhögést.

5245 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanuskodik

a KAISER-féle

3 fenyőhöz címzett

Mell-karamellák

segélynyújtó sikeréről.

Orvosilag megpróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurutok, elnyájkásodás, torokhurut, fejtőköhögés és hőkhurut ellen.

Egy csomag ára: 20 és 40 fill.

Egy szelenceze ára: 80 fill.

Kapható: Hrabéczy Kálmán drogeriájában Sátoralfajuhely.

Eladók

nagyon jó karban levő
ajtók és ablakok

HERICZ SÁNDORNÁL

Rákóczy-utca 718. szám.

Műfogakat és egész fogsorokat

kiválóan készít

Magyar Ferencz

fogtechnikus

Sátoralfajuhely, Kossuth-u. 181.

Előírt és nem jól illő fogsorok átalakítása 2 óra alatt

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyított háziázer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnél, eszuzál és meghűléseknél, bedzr-
sólésképpen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosan legyünk és csak olyan üve-
got fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzővel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. —
Főnkár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerlára az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Makulatur
papírok

jutányos áron kap-
hatók a

kiadóhivatalban